

SERIJA Zašto odumiru gradovi Osečina

Nema budućnosti za varoš sa 750 neženja

Od predhodnog popisa 2002. do danas ugašena su dva privredna DP „Podgorka“ koja je zapošljavala 600 ljudi i „Krušik-Plastika“ gde je radilo 400 radnika, svaki drugi Osečanin radio je u tim firmama

PREDRAG VUJANAC
Osečina

Beogradu, negde u inostranstvu, svuda su, ali ovde nisu”, na pitanje „gde su ljudi“, odgovaraju retki gosti lepo uređenog kafića u centru Osečine, u blizini glavnog, lepo uređenog varoškog trga sa spomenikom ustaničkoj braći Nedić. „Otišli trbuhom za kruhom“, sledeća je rečenica koja mnogo toga objašnjava. Jer, u odnosu na popis 2002. godine, nakon ovog u centru Podgorine je 2.564 ljudi manje.

Od njih četvorice, sem vlasnika kafića koji je ujedno i konobar i šanker, trojica su neoženjeni, iako gaze tridesete.

- Ako nađeš način da na svim izlazima Osečine postaviš rampe i sprečiš odlazak devojaka, možda dođeš da pišeš i o sledećem popisu. Ako ne, nema potrebe da dolaziš, jer neće biti Osečine, - kažu krajnje ozbiljno i objašnjavaju da je u Osečini najčešće upotrebljavana reč „nema“. Nema posla u postojećim, nema novih firmi, nema svadbi, nema krštenja, nema proslave punoletstava, nema večernjeg provoda, nema...

Predsednik Opštine Nenad Stevanović (URS) je mlad čovek, 42-ga mu je. Ali, kako kaže, njegova generacija je poslednja koja se u rodno mesto, da u njemu

ostane, vratila.

- Odlaze nam ljudi i sa srednjom školom, kamoli visokoobrazovani. Stipendiramo trenutno 11 studenata iz Osečine koji imaju prosek preko 9 na prestižnim državnim fakultetima, ponosni smo na te buduće stručnjake. Na žalost, nisam optimista da će se vratiti u Osečinu - kaže Stevanović koji, kako sam kaže, vodi Opštinu „neženja“.

- Imamo 750 neoženjenih ljudi u punoj snazi od 20 do 40 godina i 130 neudatih devojaka. Brakovi se ne sklapaju, deca se ne rađaju i uz odlaske mladih, danas imamo situaciju da opština odumire. Prošle godine nam se rodilo 66 dece, a očekivani minimum na godišnjem nivou treba da bude 150 novorođenih“, ističe Stevanović.

U odnosu na prethodni popis, Osečinu je zadesilo gašenje dva privredna sistema od kojih je varošica živela. Naime, 2002. je DP „Podgorka“ zapošljavala 600 ljudi, a danas umesto nje postoji austrijski „Podgorina Fruht“, ali sa samo 130 zaposlenih. Pre devet godina „Krušik-Plastika“ je zapošljavala 400 radnika a danas je na platnom spisku njih 190.

S druge strane, ovo je podnevlje bogom dano za voćarsku proizvodnju, jer

Podgorina ima više od milion stabala u šljivicima, a ovaj kraj je i najveći proizvođač suve šljive u Srbiji.

- Radimo na edukaciji ljudi na selu, dajemo pomoć i subvencije i zaista ima odličnih primera da su ljudi od šljive napravili dobre porodične biznise - kaže Stevanović i navodi apsurd da je zahvaljujući izvozu šljive Osečina iz četvrtre kategorije razvijenosti prešla u treću, „ali praktične koristi od toga nema“.

- Varošica je postala zavisna od okolnih sela, - jasan je advokat Ljubisav Gladović, potpredsednik opozicione SNS. „Jedina šansa za opstanak nam je fabrika, bilo koja

industrija. Da Opština otkupi zemljište iza 'Krušikove' fabrike, infrastrukturno ga opremi u industrijsku zonu i nađe investitora. - kaže Gladović.

U osnovnoj i odeljenju Ekonomske škole u Osečini sada je 950 učenika, a direktor osmoljetke „Braća Nedić“ Branislav Todorić seća se da je pre četvrt veka samo u osnovnoj školi bilo 1.300 đaka.

- Moramo da zadržimo devojke. Hitno nam je potreban pogon koji bi zaposlio žensku radnu snagu. Ako zadržimo devojke, biće i venčanja, rađaće se deca, ostajće momci, biće pogona za preradu šljive moći će da se živi, - objašnjava Stevanović.

Za deset godina u gradu je manje više od 2.500 ljudi

KAKO SE ŽIVI U OSEČINI?

SNEŽANA ANDRIĆ

MILENA BRADONIĆ

Živi se teško, ali je nema nje perspektive za mlade još gore. Manji je problem od toga što za mnoge stvari moramo da putujemo do Valjeva i Loznice, od toga što uveče na ulici, sem vikendom, ne možete da vidite dvoje mladih ljudi.

Na selu niko ne želi da ostane, u varoši nema posla za sve, većina onih koji rade jedva sastavlja kraj sa krajem i, pri tome, mnoge stvari koje imaju veća mesta, su nedostupne. Loše je, ostali su oni koji moraju ili nemaju gde drugo.

JOVICA SPASIĆ

ŽIVAN GRUJIČIĆ

Dva velika sistema više ne postoje, „Podgorka“ koja je bila ime i „Krušik-Plastika“. Bilo je dovoljno da jedan član porodice radi u nekoj od tih firmi i opstajalo se. Sada je nada u opstanak sve manja a život sve teži.

Bez radnih mesta, bez mogućnosti za nastavak bar srednjeg školovanja, nemoguće je sprečiti odlazak mladih. Bez mladih je tiho u gradu, a kad je tiho, to je siguran znak da se život gasi. Šteta, jer priroda nam je dala mnogo.

Popisni podaci Zavoda za statistiku za Opštinu Osečina.

	2002.	2011.
Broj stanovnika	15.135	12.571
Broj zaposlenih	2.473	1.458
Broj nezaposlenih		979
Broj stanovnika sa završenom osnovnom školom		3.421
Broj stanovnika sa završenom srednjom školom		2.765
Broj stanovnika sa završenim fakultetom ili višom školom		386
Prosečna plata	6.449	36.547
Broj rođene dece	132	71
Broj umrlih	235	251
Broj sklopljenih brakova	64	46
Broj razvoda	5	4
Broj registrovanih preduzeća		68
Broj korisnika socijalne zaštite	508	814